

M a c i à

Nostre Grup per tal de retre just homenatge al qui fou digníssim president de Catalunya, ha volgut donar difusió a aquests importants documents per tal que no restin desconeguts dels catalans, perquè tots en servin les seves magnífiques i justes doctrines i aprenguin a estimar la pàtria com la va estimar aquell preclar home.

PRATS DE MOLLÓ

Via fora, catalans!

Ara és l'hora, Catalans!

Dos segles d'esclavatge, d'humiliació i d'oprobri, no han pogut matar la veu de la nostra ànima. Ens han pogut sotmetre els nostres cossos per la força de les armes i arreballar-nos així les nostres llibertats; ens han pogut fer baixar el cap sota el seu jou i fins treballar per a l'opressor, però no hem oblidat mai la veu interior de la nostra rebel·lió ni de fer sentir-la als altres com a protesta i invocació del nostre dret.

Es aquesta mateixa veu la que esdevé avui el nostre crit de llibertat; és aquesta mateixa veu que esdevé el nostre imperatiu nacional, l'imperatiu de la nostra raça que ens crida: "A les armes!, a les armes!" Heu perdut el vostre sentiment de catalans? Heu oblidat ja que sou homes? En compte d'ardit jovent haurem engendrat un poble de covards? En compte de cavallers orgullosos d'ells mateixos, heu esdevingut un ramat de páries? No teníem una senyera immaculada? No posseïem una llengua característica i ben nostra? No teníem les nostres festes, els nostres costums i tradicions seculars? No teníem una gloriosa història? No posseïem una cultura i un avenç social que era, amb els seus gremis obrers i d'ensenyament, un exemple per al món? No teníem una consciència i una voluntat rebels? On és, doncs, tot això? Només ens resta la llengua i encara arrancada grosserament dels llavis dels vostres fills a l'escola i gairebé arrancada per vergonya, fins dels vostres llavis. Tota la resta, per noble i sagrat que fos, ha estat proscrit

i ben sovint trepitjat per governants i dictadors i reis que corrompen tot el que toquen perquè estan habituats a arrossegar-se pel fang del vici i del crim i de les coses més infectes i repugnants.

I reconquerir un patrimoni, no val una vida?

A les armes, catalans! Darrera nostre hi tenim una generació que ens mira i vetlla per nosaltres; i davant, una generació que ens espera!

Catalans! No podeu imaginar-vos amb quina alegria més pura us adreço avui aquesta crida. Us havia parlat fins ara amb tanta angoixa i tristesa! Era el fruit de les amargors de l'exili; era el fruit de la comprovació de les febleses, defeccions i fallides de tants catalans que han refusat servir Catalunya; era el sofriment que sentia en la meua ànima de tants germans que sofreixen en les presons d'Espanya; era el dubte que de vegades m'obsessionava que ja no podria, a la meua edat, veure de nou Catalunya i la seva llibertat.

Avui, però, en passar la frontera i veient-la de nou en l'exaltació natural que produeix el retorn a la pàtria i dins la calma i la grandesa d'esperit que produeix aquest retorn quan és per a oferir-li el sacrifici de la vida, l'he vist tan bella, tan rica, tan puixant i tan eterna, que m'he sentit tranquil·litzat en la meua fe de què Catalunya no morirà mai i que vencerà els seus enemics.

Es amb aquesta fe i amb aquesta gran joia que us crido al meu costat per a prendre les armes per la llibertat de Catalunya. Ha d'ésser un dia de festa per nosaltres, catalans,